

ÖNE ÇIKAN KONULAR

AGAINST MY WILL

KADINLARA VE KIZ
ÇOCUKLARINA ZARAR
VEREN VE EŞİTLİĞİ
BOZAN UYGULAMALARLA
MÜCADELE

O, satılacak bir mal.

O, bir arzu unsuru.

O, sırttan atılması gereken bir yük.

O, ücretsiz çalıştırılan bir işçi.

O bir KIZ ÇOCUĞU.

Acı gerçek:

Bedeni, hayatı ve geleceği ona ait değil.

AMA DEĞİŞİM MÜMKÜN.

Zararlı Uygulamalar

Bu uygulamalar nedeniyle, dünyada her gün **yüz bini aşkın KIZ ÇOCUĞU**; fiziksel ve/veya psikolojik açıdan zarar görüyor. Aileleri, arkadaşları ve toplumları da bu durumun farkında ve buna göz yumuyor. Zararlı uygulamaların etkileri; toplum geneline yayılarak toplumsal cinsiyete ilişkin kalıpyargıları güçlendiriyor ve eşitsizlikleri arttırıyor.

Zararlı uygulamaların kapsamı çok geniş olsa da özellikle üç uygulama; neredeyse tüm dünyada insan hakları ihlali olarak görülerek kınanıyor fakat yine de yaygınlığını sürdürüyor: Kadın sünneti, çocuk yaşta evlilik ve erkek çocuk tercihi.

Bu zararlı uygulamalar, sınırları ve kültürleri aşıyor. Uygulanış şekillerine göre çeşitlilik gösterebiliyor. Örneğin, bir kız çocuğunun cinsel organı bebekliğinde ya da ergenlik döneminde sakatlanabiliyor. Kız çocuğu; onu tecavüzden "korumak" adına veya bir ticaretin parçası olarak erkenden evlendirilebiliyor. Daha doğmadan, sırf kız çocuğu olduğu için, bir çocuğun hayatına son verilebiliyor veya kız çocuğu doğumdan sonra ihmal edilerek ölüme terk edilebiliyor. Öte yandan tüm bu uygulamaların kökeni benzerlik gösteriyor. Hepsinin temeli toplumsal cinsiyet eşitsizliğine, kadının cinselliğini ve üremesini kontrol etme arzusuna dayanıyor. Bu uygulamalar; bireysel olarak kadınlar ve kız çocukları üzerinde yıkıcı etkiler yaratmanın yanı sıra, genel olarak dünyaya ve gelecek nesillere daha da büyük bir zarar verebiliyor. Kadınların ve kız çocuklarının sağlığı, eğitimi ve insan olarak potansiyeli zarar gördükçe insanlık da zarar görüyor.

Bununla birlikte, kadınlara ve kız çocuklarına zarar veren uygulamalara meydan okuyacak güce sahibiz. Her kadının ve kız çocuğunun kendi geleceğini kendinin tayin ettiği, özgür bir dünya inşa edebiliriz.

Kadın Sünneti

KESİLDİ, KAZINDI, DİKİLDİ.

Kadın sünneti ya da kadın genital mutilasyonu (KGM) tıbbi olmayan gerekçelerle kadının dış genital organlarının kısmen ya da tamamen çıkarılmasıdır veya genital organların yaralanmasına yol açan diğer uygulamalardır.

Bu zararlı uygulama, dünyanın her bölgesinde görülmektedir. Bugün dünya üzerinde yaşayan 200 milyon kadını ve kız çocuğunu etkilemektedir.

Kadın sünneti; kadınların ve kız çocuklarının sağlık ve bedensel bütünlük hakkını ihlal eder. Ayrımcılı a, zalim ya da aşağılayıcı muameleye maruz kalmama haklarını da  i ner. Hatta kız çocuğunun ölümüne dahi yol açabilir.

Yine de yanlış inanışlar nedeniyle ( rne in doğurganlığı arttırdığı, erkekler için cinsel zevki arttırdığı, kadının cinselli ini bastırdı ı gibi yanlış inançlar) ve dini gereklere uygun olduğu sanıldığı için ya da toplum tarafından kabul gördüğünden, bu zararlı uygulama devam etmektedir. Bir kızın sağlığını, namusunu ve temizliğini korumak, onu evliliğe uygun haline getirmek için kadın sünnetine başvurulabilmektedir.

Çocuk yaşıta evlilik

VAAT EVDİLDİ, VERİLDİ, TAKAS EDİLDİ, SATILDI

Bir kız çocuğu evlendirildiğinde, eğitimi genellikle sona erer. Çocuk doğurma dönemi başlar. Kız çocuğu, hamileliğe bağlı ölümler ve ev içi şiddete karşısında daha savunmasız hale gelir. Geleceğine açılan kapılar kapanır.

Çocuk yaşıta evlilik, neredeyse tüm dünyada yasaklanmıştır; ancak yine de her gün 33.000 kız çocuğu evlendirilmektedir.

Tahmini hesaplamalara göre, bugün yaşayan yaklaşık 650 milyon kadın ve kız çocuğu, çocuk yaşıta evlendirilmiştir.

Bazı aileler; geleceklerini güvence altına alma gerekçesini öne sürerek kızlarını erkenden evlendirmelerini haklı göstermeye çalışırlar ya da kızlarını ekonomik bir meta olarak görürler veya aile borçlarını ödemek ya da aileler arasındaki anlaşmazlıkları çözmek için kız çocuklarını evlendirme yoluna başvururlar. Bazı aileler ise erken yaşıta evliliğin, kız çocuklarını cinsel şiddetten koruyacağına inanır ve kızlarının güvenliğiyle ilgili sorumlulukların kocasına ve ailesine geçeceğini düşünürler. Kocanın cinsel şiddetin temel kaynağı olabileceği gerçeği, nadiren göz önünde bulundurulur. Aileler, kriz ve göç zamanlarında çocuk yaşıta evliliğe daha çok başvurur.

Öte yandan, bu geleneğin temeli; genellikle bir kızın bekaretini kocası için koruma arzusuna dayanır. Dolayısıyla kız çocuğunun vücudu, kocasının sahip olacağı ve kullanacağı bir nesne olarak görülür.

Erkek çocuk tercihi

İSTENMEYEN, İHMAL EDİLEN VE YOK EDİLEN

Bir toplumda erkek çocukları kız çocuklarından daha değerli görüldüğünde, erkek çocuk sahibi olmak için çiftlerin üzerinde yoğun bir baskı bulunabilir. Bazı çiftler bir kız çocuğuna sahip olmaktan kaçınmak için büyük bir çaba gösterebilirler (doğumdan önce toplumsal cinsiyet kalıplarına göre cinsiyet seçimi) ya da halihazırda oğulları varsa, tüm kaynaklarını oğullarına ayırarak kız çocuklarının sağlığını ve esenliğini ihmal edebilirler (doğum sonrasında cinsiyet ayrımcılığı).

Erkek çocuk tercihi yeni bir şey değildir; bununla birlikte daha az çocuk sahibi olma eğilimi artmaktadır. Günümüzde kadınların çoğu üç veya daha az çocuk sahibidir. Daha az çocuk, bir oğlan çocuğuna sahip olmak için daha az şans demektir. İki kızı olan tüm anne babaların yaklaşık dörtte biri, üçüncü kez kız çocuğu sahibi olmaktan kaçınmak için toplumsal cinsiyete dayalı cinsiyet seçimine başvurabilir.

Tahmini hesaplamalara göre, bugün, erkek çocuk tercihi nedeniyle, dünyada 140 milyondan fazla kadın eksiktir.

Uygulamada, bu tercih, hamile kadınlar arasında zorla veya zorunlu kürtaja neden olabilmekte; kız çocuğu doğuran kadınların terk edilmesine veya dışlanmasına yol açabilmekte; kız çocuklarının daha kötü beslenmesi, yetersiz eğitim alması ve daha az aşılınması ile sonuçlanabilmektedir.

Bazı ülkelerde yaygın bir şekilde erkek çocuklarının tercih edilmesi, nüfus içinde cinsiyet dengesini bozarak bazı erkekleri eşsiz bırakmakta ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddeti arttırmaktadır.

Mücadele büyüyor

Uluslararası topluluk, bu zararlı uygulamalara hoşgörü gösterilemeyeceği konusunda hemfikirdir. Son yirmi ila otuz yılda yapılan uluslararası anlaşmalar ve diğer sözleşmeler kapsamında, bu zararlı uygulamaları sona erdirmeleri için hükümetlere, toplumlara ve bireylere çağrıda bulunulmuştur.

Ve artık bu süreç tersine dönüyor, giderek daha çok sayıda birey bu uygulamaların yol açtığı zararları öğreniyor. Son yirmi yılda, kadın sünnetinin yaygın olduğu ülkelerde, uygulamanın durdurulmasını isteyen kadınların ve kız çocuklarının oranı iki katına çıktı. Dünyanın dört bir yanından elde edilen bulgular; kız çocuklarına evlilik konusunda bilinçli bir tercih yapma şansı verildiğinde, kızların daha geç evlendiklerini gösteriyor. İnsan hakları, kızların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili yaygınlaştırılan küresel mesajlar, kızlarını okula göndermeleri için aileleri ikna ediyor.

Yine de bu ilerleme yeterli değil. Nüfusun sayısal artışı nedeniyle zararlı uygulamalarla yüz yüze kalan kız çocuğu sayısı aslında toplamda artıyor. Bu zararlı uygulamaları ortadan kaldırmak için en etkili çözümler, kız çocuklarının değerini arttırmak ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence altına almak. Fakat bunlar aynı zamanda başarılması da en zor olanlar.

Önümüzdeki Yol

Ülkelerin ve toplumların zararlı uygulamalara son vermek için atabilecekleri adımlar var. Zararlı uygulamaları yasaklayan kanunlar önemli bir tedbir olmakla birlikte, bunlar, sadece bir başlangıç noktası teşkil ediyor.

Bu zararlı uygulamalardan en çok etkilenen toplulukların katılımını sağlamak, zararlı uygulamaların gizli kapaklı bir şekilde devam ettirilmesini önleyebilir. Ulusal eylem planları; toplulukları, hizmet sağlayıcıları, yerel ve dini liderleri bir araya getirerek geniş kapsamlı destek ve katılım sağlayabilir.

Zihinleri değiştirmek için de çaba gösterilmesi gerekiyor. Sosyal normları değiştirmeye yönelik programlar; zararlı uygulamaların ortadan kaldırılmasında etkili olabilir ve etkilidir. Öte yandan, bunlar, dar bir bakış açısıyla, sadece bu uygulamalara odaklanmamalıdır. Bunun yerine, bu uygulamalar üzerinde etkili olan daha kapsamlı sorunlar ele alınmalıdır. Kadınlar ve kız çocukları için insan haklarının, eşitliğin, statülerin ve fırsatlara erişimin arttırılması da bu kapsamda yer alır.

Bu bağlamda hükümetlerin önemli bir sorumluluğu var: Ülkeler; ulusal kadın kurumlarını/örgütlerini güçlendirebilir, kadınlardan sorumlu bakanlıklar kurabilir ve toplumsal cinsiyet irtibat sorumluları gibi yönetim mekanizmalarını hayata geçirebilir ve ayrımcı mevzuatın değiştirilmesi için çalışabilir. Halk sağlığı merkezlerinin, eğitim kurumlarının ve diğer kurumların da bu mücadelede oynayacak önemli bir rolü bulunuyor.

Öte yandan, sorunların çabucak çözümü için "sihirli bir değnek" yok. Çabalarımızı hızlandırmamız, yatırımlarımızı arttırmamız ve taahhütlerimizi iki katına çıkarmamız gerekiyor. Bütün kızların hakları, seçimleri ve bedenleri tamamen kendilerine ait olana kadar bu yolda mücadelemize devam etmeliyiz.

COVID-19 salgını, riskleri arttırıyor

Dünya Nüfusunun Durumu 2020 Raporu, COVID-19 salgının daha yeni çıktığı bir dönemde hazırlanmıştır.

Raporun yayımlandığı bu gün itibariyle, devam eden salgının dünya genelindeki zararlı uygulamaları nasıl etkilediğine dair çok az veri bulunuyor. Ancak kesin olan bazı şeyler var: İlk olarak, çocuk yaşta evliliği ve kadın sünnetini sona erdirmek için tasarlanmış programlar, ciddi gecikmelerle karşı karşıya. İkinci olarak, salgının neden olduğu ekonomik güçlükler, bu zararlı uygulamalarla birlikte, kız çocuklarının olumsuz başa çıkma mekanizmaları karşısında savunmasızlığını arttırıyor.

Hâlihazırda, UNFPA, bazı topluluklarda kadın sünneti ve çocuk yaşta evlilikte artışlara ilişkin ilk raporları almaya başladı. Bu hesaplamalar geçici olmakla birlikte, Nisan ayında UNFPA, Avenir Health, Johns Hopkins University (ABD) ve Victoria Üniversitesi (Avustralya) tarafından yürütülen analizi doğrular nitelikte. Söz konusu analizde, salgınının neden olduğu ekonomik zorlukların bu zararlı uygulamaların her ikisi üzerinde de olası sonuçları ele alınıyor.

Salgın, kadın sünnetini önleme programlarında iki yıllık bir gecikmeye neden olduğu takdirde, araştırmacılar, önümüzdeki on yıl içinde, aksi takdirde önlenebilecek 2 milyon kadın sünneti vakasının daha ortaya çıkabileceğini öngörüyor.

Salgın, çocuk yaşta evliliği sona erdirmek için yürütülen müdahalelerde ortalama bir yıllık bir gecikmeye yol açtığı takdirde, önümüzdeki on yıl içinde, aksi takdirde önlenebilecek yaklaşık 7,4 milyon çocuk yaşta evliliğin daha gerçekleşmesi öngörülüyor. Buna ek olarak, salgının neden olduğu ekonomik gerilemenin, 2020 ve 2030 yılları arasında yaklaşık 5,6 milyon çocuk yaşta evliliğe daha yol açacağı tahmin ediliyor. Bu nedenle, tahmini hesaplamalara göre, COVID-19 salgınının etkisi sonucunda, ilave olarak toplam 13 milyon çocuk daha erken yaşta evlendirilebilir.

HERKESİN HAKLARINI VE SEÇİMLERİNİ GÜVENCE ALTINA ALMAK

#AGAINSTMYWILL | WWW.UNFPA.ORG/SWOP